

Veckans växt v. 42 2006

Slån *Prunus spinosa* L.

Vildväxande slån är nära släkt med våra odlade plommon och körsbär. Det växer i snår, gärna längs vägrenar och gårdsgårdar, där det syns vackert blommande under våren. I Sverige är förekomsten riklig i Skåne och längs kusterna upp till 60:e breddgraden.

Slånet förekommer vanligen som en buske, men kan vid enstaka tillfällen bilda ett litet träd. Buskarna förökar sig med rotskott. På så vis bildas täta svår genomträngliga buskage, speciellt som grenarna har vassa tornar. Frukterna är vanligen runda, upptill 20 mm i diameter. Under

mognaden skiftar huden från grönt till nästan svart med blåaktig dagg. Fruktköttet är grönaktigt, kärvt och omslutande en stor sten,

Slånbär är rika på sura garvämmen. Den sträva garvsyresmaken mildras om de får mogna ordentligt och bli frostnupna. Snart är rätta tiden att skörda slånbär!

Slånbär används traditionellt till saft och likör men kan även avnjutas på andra sätt. Linnés lärjunge Per Kalm gjorde följande kulinariska iakttagelser under sin Västgöta och bohuslänska resa 1742:

"Stärkelsebären, som på denne orten allestädes i stor ymnighet växte, sades vara alltför sköna, när de stekas uti i smör i en panna och man sedan strör lite socker på dem. Somliga plockade dem och torkade uti ugnen."

Slån korsas lätt med andra arter av *Prunus*, varför det förekommer mellanformer mellan t ex krikon och slån. Frukt- och bäruppropet vill gärna veta mer om såväl storfruktiga slånbär, som korsningar mellan slånbär och dess nära släktingar, vilka odlats och/eller använts i hushållet.

Text och foto: Inger Hjalmarsson, Pom